

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет
імені Петра Могили

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор ЧНУ імені Петра Могили

Л.П. КЛИМЕНКО

2020 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування зі спеціальності
для вступу на 5 курс для здобуття ступеня магістра
за спеціальністю
«291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації
та регіональні студії»

Миколаїв - 2020

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма розроблена для вступних фахових випробувань на навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр» за освітньою програмою 291 «Міжнародні відносини».

Майбутній фахівець повинен мати систему знань щодо засад дисциплін «Історія міжнародних відносин», «Міжнародні відносини та світова політика», «Теорія міжнародних відносин», «Основи дипломатії», тощо з урахуванням історичного досвіду і сучасних реалій вітчизняної науки, засвоєння закономірностей історичного розвитку; вихованню громадянської свідомості, гідності, честі в гармонійному поєднанні національних і загальнолюдських цінностей, утвердженню ідеалів гуманізму, демократії, добра і справедливості.

Мета фахового випробування полягає у перевірці наявних знань і навичок, отриманих вступниками в процесі навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр».

Головні завдання фахового вступного випробування полягають у тому, щоб:

1. Перевірити відповідність знань і умінь вступників програмовим вимогам, отриманих ними в процесі навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр».
2. Оцінити ступінь підготовленості вступників до подальшого навчання у вищому навчальному закладі за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр».

Згідно з вимогами програми фахового випробування вступники повинні:

знати:

- основні поняття науки про міжнародні відносини, теоретичні підходи та напрямки дослідження міжнародної політики, а також принципи функціонування, головні тенденції і закономірності розвитку міжнародних відносин;
- особливості формування системи міжнародних відносин від стародавніх часів до сьогодення;
- основні характеристики, особливості та організацію сучасної дипломатичної та консульської служби України та зарубіжних країн.

вміти:

- орієнтуватися в теоретично-практичних засадах теорії та історії міжнародних відносин;
- аналізувати та застосовувати на практиці, в майбутній професійній діяльності набуті знання та навички.

Фахове вступне випробування включає такі модулі дисциплін:

1. Модуль 1. «Історія міжнародних відносин».
2. Модуль 2. «Міжнародні відносини та світова політика».
3. Модуль 3. «Країнознавство»
4. Модуль 4. «Зовнішня політика та дипломатія України»
5. Модуль 5. «Теорія міжнародних відносин».

Модулі характеризують загальнотеоретичні знання зі спеціальності, а також дозволяють оцінити практичні знання та вміння бакалаврів, що вступають на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» на 5-й курс навчання.

I. ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМІСТУ ПРОГРАМИ

1.1. Модуль 1. «Історія міжнародних відносин»

- Тема 1.** Міждержавні відносини та дипломатія Давнього Світу.
- Тема 2.** Міжнародні відносини західноєвропейських держав доби Середньовіччя.
- Тема 3.** Міжнародні відносини та дипломатія на українських землях Київської доби.
- Тема 4.** Середньовічна зовнішня політика та дипломатія держав Сходу.
- Тема 5.** Європа – Османська імперія: війна і дипломатія.
- Тема 6.** Східна Європа у міжнародних відносинах Середньовіччя.
- Тема 7.** Міжнародні відносини Європи у XVI ст.
- Тема 8.** Міжнародні відносини європейських країн XVII ст.
- Тема 9.** Міжнародні відносини країн Європи XVIII ст.
- Тема 10.** Міжнародні відносини країн Сходу (XVI-XVIII ст.).
- Тема 11.** Зовнішня політика європейських країн в період Великої Французької революції, Конвенту та Директорії.
- Тема 12.** Європейські міжнародні відносини у 1794-1815 рр. Віденський конгрес.
- Тема 13.** «Священний Союз». Ставлення європейських держав до революційного та національно-визвольного рухів у 30-40-х рр. XIX століття.
- Тема 14.** Східне питання у світовій політиці 20-50-х рр. XIX ст. Кримська війна і Паризький конгрес.
- Тема 15.** Зовнішня політика Франції при Наполеоні III. Громадянська війна у США і ставлення до неї європейських держав.
- Тема 16.** Об'єднання Німеччини: франко-пруська війна і Франкфуртський мир.
- Тема 17.** Європа після Франкфуртського миру. Франко-німецьке протистояння. Австро-німецько-російські відносини 70-х – початку 80-х рр. XIX ст.
- Тема 18.** Східна криза середини 70-х рр. XIX ст. Російсько-турецька війна 1877-1878 рр. Берлінський конгрес.
- Тема 19.** Колоніальна експансія євро-пеських держав у 70-80-х рр. XIX ст.
- Тема 20.** Європейська дипломатія другої половини 80-х рр. XIX ст. Укладення франко-російського союзу 1891-1893 рр.
- Тема 21.** Загострення далекосхідної проблеми в кінці XIX – на початку XX ст.
- Тема 22.** Завершення боротьби за розподіл світу та перші війни за його переділ.

Питання для підготовки з модулю 1

1. Міжнародні відносини Єгипту у II – на початку I тисячоліття.
2. Зовнішня політика та дипломатія Ассирії.
3. Міждержавні відносини Стародавньої Індії.
4. Міждержавні відносини Стародавнього Китаю.
5. Міждержавні відносини Стародавньої Греції. Основні форми міжнародних зв'язків.
6. Зовнішня політика Перської держави Ахеменідів (VI-IV ст. до н.е.).
7. Міждержавні відносини Римської держави. Основні форми дипломатії Стародавнього Риму.
8. Велике переселення народів у міжнародних відносинах Європи IV-VII ст. Створення перших варварських королівств (V-VI ст.).
9. Роль Церкви у міжнародних відносинах доби середньовіччя.
10. Міжнародні відносини на українських землях у докиївську добу (I тисячоліття н.е.).
11. Київська Русь у міжнародних відносинах X-XIII ст. Зовнішня політика та дипломатія Галицького князівства у XIII-XIV ст. Відносини із Золотою Ордою.
12. Міжнародні відносини Франції X-XV ст.
13. Міжнародні відносини Англії X-XV ст.

14. Німеччина у міжнародних відносинах Європи X-XV ст. Німецька колонізація Східної Європи.
15. Іспанія та Португалія у міжнародних відносинах X-XV ст. Реконкіста. Відкриття Х. Колумбом американського контенту.
16. Італійські землі в європейських міжнародних відносинах X-XV ст. Італійська колонізація та розширення міжнародної торгівлі Італії.
17. Скандинавські землі у міжнародних відносинах X-XV ст.
18. Політична ситуація у Східній Європі в X-XV ст.
19. Столітня війна. Феномен Жанни д'Арк.
20. Створення Швейцарського союзу та його роль у міжнародних відносинах Європи.
21. Дипломатична служба європейських держав у XIV-XV ст.: загальне та відмінне.
22. Загальна характеристика міжнародних відносин провідних держав Сходу у середині першого тисячоліття нашої ери (Китай, Японія, Індія).
23. Міжнародні відносини Османської держави (XV-XVII ст.). Ідеологія османських завоювань та дипломатична служба Османської імперії.
24. Турецько-татарська проблема в українській дипломатії другої половини XVII ст. «Козацька» дипломатія.
25. Великі географічні відкриття та розширення міжнародних зв'язків Європи (кінець XV – XVI ст.).
26. Італійські держави в європейських міжнародних відносинах XVI ст. Італійські війни. Дипломатія у творі Макіавеллі «Володар» («Державець»).
27. Реформація в Європі та її вплив на європейські міжнародні відносини. Аугсбурзький мир 1555 р.
28. Зовнішня політика Іспанії XVI ст. Іспано-англійське суперництво.
29. Зовнішня політика Англії часів Тюдорів. Початок колоніальних захоплень.
30. Французька монархія в європейських міжнародних відносинах XVI ст.
31. Польща у міжнародних відносинах Східної Європи XVI ст. Польсько-московське протистояння.
32. Зовнішня політика Московської держави XVI ст. Міжнародні ініціативи Івана IV Грозного.
33. Європейські міждержавні відносини часів Тридцятирічної війни. Вестфальський конгрес: підготовка, проведення та результати.
34. Вестфальська система міжнародних відносин: загальна характеристика та принципи взаємовідносин держав.
35. Зовнішня політика Англії Нового часу. Англо-нідерландське суперництво.
36. Міжнародні відносини Франції часів Людовика XIV.
37. Священна Римська імперія та її зовнішня політика у XVII ст.
38. Активізація міжнародної політики Австрії у XVII ст.
39. Польща у міжнародних відносинах Східної Європи XVII ст. Польсько-російська боротьба за українські землі.
40. Зовнішньополітичні вектори Російської держави у другій половині XVII ст. Міжнародні ініціативи Петра I кінця XVII ст.
41. Османська імперія у міжнародних відносинах другої половини XVII ст.
42. Кримське ханство у міжнародних відносинах другої половини XVII ст.
43. Місце України у міждержавних відносинах Європи XVII ст. Організація дипломатичної служби Гетьманщини.
44. Зовнішньополітичні зносини Гетьманщини з Москвою. Обмеження зовнішньополітичної свободи Гетьманщини з боку Москви.
45. Дипломатична «гра» Івана Мазепи та її наслідки.
46. Війна за іспанську спадщину: причини, хід, результати.
47. Північна війна: причини, хід, результати. Стокгольмські договори 1720 р. та Ніштадтський мирний договір 1721 р.
48. Зовнішня політика Англії XVIII ст.

49. Австрійська зовнішня політика XVIII ст. Війна за австрійську спадщину (1740-1748 рр.).
50. Польща у міжнародних відносинах XVIII ст. Боротьба за польський престол.
51. Головні стратегічні напрямки зовнішньої політики Російської держави XVIII ст.
52. Колоніальна боротьба XVIII ст. Просування Росії на Схід.
53. Семирічна війна: причини, хід, результати. Паризький договір і Хубертусбурзький мир 1763 р.: дипломатична підготовка та результати.
54. «Польське» питання у зовнішній політиці та дипломатії Росії XVIII ст. Три поділи Польщі.
55. Посилення Пруссії та її зовнішня політика: Троїста ліга (1788 р.); Прусько-австрійське суперництво та Тешенський конгрес (1779 р); Союз північнонімецьких князів (1786 р.).
56. Міжнародні відносини держав Сходу у XVI-XVIII ст.
57. Становлення дипломатичної служби США.
58. Перші договори США.
59. Міжнародне становище Франції напередодні Великої революції 1789-1794 рр.
60. Дипломатія Франції під час революції 1789-1794 рр.
61. Дипломатія Конвенту та Директорії.
62. Антифранцузькі коаліції під час революції 1789-1794 рр. та в період наполеонівських воєн.
63. Тільзітський договір 1807 р.
64. Дипломатія Уільяма Пітта-молодшого.
65. Російська дипломатія в епоху наполеонівських воєн.
66. Дипломатичне мистецтво Наполеона Бонапарта.
67. Віденський конгрес 1814-1815 рр.
68. Конгреси «Священного союзу» у 1818-1822 рр.
69. Англійські дипломати Р. Каслрі і Д. Каннінг.
70. «Східне питання» у зовнішній політиці Росії.
71. Польське повстання 1830-1831 рр. і позиції західних держав.
72. Російські дипломати: М.П. Ігнат'єв, К.В. Нессельроде, О.Ф. Орлов.
73. Чорноморські протоки у зовнішній політиці Англії, Росії і Франції.
74. Революція 1848-1849 рр. і європейська дипломатія.
75. Російсько-турецький конфлікт 1853 р. і позиція великих держав.
76. Паризький трактат 1856 р.
77. Війна Італії і Франції з Австрією 1859 р.
78. Північно-німецький союз і його роль в об'єднанні Німеччини.
79. К. Кавур і його роль в об'єднанні Італії.
80. Дипломатичне мистецтво О. Фон Бісмарка.
81. Утворення Німецької імперії.
82. Союз трьох імператорів.
83. Балканська криза середини 70-х рр.. XIX ст.
84. Берлінський конгрес 1878 р.
85. Встановлення протекторату Франції над Тунісом.
86. Політика дипломатичної ізоляції Китаю Японії.
87. Російсько-австрійські протиріччя на Балканах.
88. Англійська політика «блискучої ізоляції».
89. Англо-російське суперництво у Середній Азії.
90. Колоніальна експансія європейських країн до Індії та Індонезії.
91. Криза Османської імперії у XIX – на початку XX ст.
92. Встановлення англійського впливу в Афганістані.
93. Перетворення Ірану на напівколонію європейських держав.
94. Особливості політичного устрою країн Латинської Америки у XIX ст..
95. Національно-визвольний рух в країнах Латинської Америки у XIX ст..

96. Куба в кінці XIX – на початку XX ст.
97. Будівництво Панамського каналу: політичний та економічний аспект.
98. Повстання «Іхетуань» в Китаї і провідні держави світу.

1.2. Модуль 2. «Міжнародні відносини та світова політика»

Тема 1. Становлення Ялтинсько-Потсдамської системи міжнародних відносин та біполярність повоєнного світу.

Тема 2. Особливості повоєнного врегулювання в Європі та на Далекому Сході.

Тема 3. Німецька проблема у міжнародних відносинах (1945-1990 рр.).

Тема 4. Процес деколонізації (1944-1990-ті рр.).

Тема 5. Діяльність ООН в умовах холодної війни.

Тема 6. Радянсько-американські відносини. Встановлення контролю над озброєнням.

Тема 7. Загальноєвропейський процес і його роль у завершенні блокового протистояння

Тема 8. Країни третього світу у світовій політиці.

Тема 9. Близький та Середній Схід у системі міжнародних відносин в період холодної війни.

Тема 10. Міжнародні відносини у Східній Азії, Південній Азії і Південно-Східній Азії в період холодної війни.

Тема 11. Латинська Америка у міжнародних відносинах (1945-1991 рр.).

Тема 12. Міжнародні відносини на Африканському континенті (1945-1991 рр.).

Тема 13. Визначення, особливості та етапи холодної війни.

Тема 14. Поняття "міжнародна організація". Механізм функціонування міжнародних організацій

Тема 15. Міжнародні організації в системі міжнародних відносин

Тема 16. ООН і основи її функціонування

Тема 17. Роль ООН в сучасному світі

Тема 18. Миротворча діяльність ООН

Тема 19. Спеціалізовані установи ООН: загальна характеристика

Тема 20. Міжурядові регіональні організації. АСЕАН

Тема 21. Міжнародні організації у сфері безпеки

Тема 22. Рада Європи

Тема 23. Європейський Союз

Тема 24. Міжнародні регіональні організації на пострадянському просторі

Питання для підготовки з модулю 2

1. Які міжнародні конференції і договори слугували підґрунтям Ялтинсько-Потсдамської системи міжнародних відносин та врегулювання повоєнних відносин у Європі?
2. Яку роль грало німецьке питання у відносинах між провідними державами після війни?
3. Охарактеризуйте основні етапи холодної війни.
4. Проаналізуйте роль ООН у миротворчих операціях в 69-70-х рр. XX ст.
5. Охарактеризуйте значення ядерного чинника в холодній війні та процес роззброєння в американо-радянських відносинах.
6. Назвіть причини та етапи деколонізації.
7. Охарактеризуйте відносини у Східній Азії.
8. Проаналізуйте відносини у Південно-Східній Азії.
9. Назвіть причини і наслідки Карибської кризи 1962 р.
10. Генеральна Асамблея ООН: сучасний кількісний і якісний склад.
11. Право "вето" та приклади його застосування.
12. Суть концепції "гуманітарних інтервенцій".
13. Система спеціалізованих установ ООН.

14. Соціально-економічні спеціалізовані установи ООН.
15. Боротьба із злиднями, неписьменністю і відсталістю.
16. Програми ЮНЕСКО для країн світу.
17. Загрози людству та міжнародні організації.
18. Створення Північноатлантичного альянсу.
19. Західноєвропейський Союз: його діяльність.
20. Сутність еволюції НАТО.
21. Поняття і суть європейської інтеграції.
22. Політична інтеграція ЄС.
23. Шенгенська зона.
24. Маастрихтський договір у розвитку ЄС.
25. Принципи та загальні напрями спільної зовнішньої політики.
26. Політика безпеки ЄС.
27. Розширення ЄС та його наслідки для України.
28. Теорія концентричних кіл у розвитку ЄС.
29. Асоціативне членство в ЄС.
30. Еволюція права народів на самовизначення.
31. Процес трансформування НБСЄ в ОБСЄ.
32. Захист прав людини в міжнародних організаціях.
33. Світові принципи мирного співіснування.
34. Європейські цінності: поняття і сутність.
35. Особливості превентивної дипломатії ОБСЄ.
36. Міжнародний суд. Правила діяльності.
37. Міжнародний трибунал: приклади діяльності.
38. Роль Ради Європи в сучасному світі.
39. Мета і принципи Організації африканської єдності.
40. Принципи колективної оборони Організації американських держав.
41. Основні напрями діяльності Ліги арабських держав.
42. Мета і сутність СНД.
43. “Біла” книга ЄС.
44. Мета Чорноморського економічного співробітництва.
45. Мета Центральноєвропейської ініціативи (ЦЄІ).
46. Зона вільної торгівлі в Європі. ЦЕФТА.
47. ГУУАМ: створення і етапи діяльності.
48. ЄврАзЕС.
49. Рух антиглобалізму.
50. “Зелені” в екологічних проблемах.
51. Панамерика в сучасних умовах розвитку регіону.
52. Шанхайська організація співробітництва.
53. ОБСЄ у врегулюванні криз пострадянського простору.

1.3. Модуль 3. «Країнознавство»

Тема 1. Теоретичні основи країнознавства. Політична карта світу.

Тема 2. Країни Європи. Європейський Союз

Тема 3. Велика Британія

Тема 4. Франція

Тема 5. Німецькомовні федерації

Тема 6. Італія. Країни Бенілюксу

Тема 7. Іспанія та Португалія

Тема 8. Країни Північної Європи

Тема 9. Країни Центрально-Східної Європи та Балтії.

Тема 10. Країни Південно-Східної Європи. Західні Балкани. Малі країни Європи.

Тема 11. Країни пострадянського простору.

- Тема 12.** Україна. Молдова.
Тема 13. Росія. Білорусь.
Тема 14. Країни Закавказзя.
Тема 15. Країни Центральної Азії.
Тема 16. Країни Азії.
Тема 17. Китай.
Тема 18. Японія. Корея.
Тема 19. Країни Південно-Східної Азії.
Тема 20. Країни Південної Азії.
Тема 21. Країни Середнього Сходу.
Тема 22. Країни Близького Сходу.
Тема 23. Країни Африки. Єгипет. Країни Магрибу.
Тема 24. Країни Суб-Сахарської Африки. ПАР.
Тема 25. Країни Західної півкулі. Країни Північної Америки. Країни Латинської Америки та Карибського басейну (ЛАКБ).
Тема 26. Сполучені Штати Америки.
Тема 27. Канада. Мексика.
Тема 28. Країни Центральної Америки та Карибського басейну.
Тема 29. Країни Південної Америки.
Тема 30. Країни Австралії та Океанії

Питання для підготовки з модулю 3

1. Визначте предмет і завдання курсу «Країнознавство». Чому країнознавство входить до навчальних планів галузі знань 29 «Міжнародні відносини»?
2. У чому полягає значення країнознавчої підготовки міжнародника?
3. Що є об'єктом вивчення країнознавства? З яких джерел ми дізнаємося про ту чи іншу країну?
4. Назвіть основні історико-географічні регіони світу.
5. Дайте характеристику політичної карти сучасного світу.
6. Охарактеризуйте процес становлення ПКС.
7. Визначте основні регіони Європи.
8. Висвітліть етапи становлення ЄС.
9. Визначте вплив острівного положення Великої Британії та Ірландії на особливості їх політичного й економічного розвитку.
10. Дайте країнознавчу характеристику Великої Британії.
11. Дайте країнознавчу характеристику Ірландії.
12. Покажіть процес перетворення Великої Британії та Франції на великі колоніальні імперії.
13. Дайте країнознавчу характеристику Франції.
14. Чому Париж можна назвати осередком світової культури?
15. Дайте країнознавчу характеристику Німеччини.
16. Чому Німеччина була головним ініціатором двох світових війн?
17. Дайте країнознавчу характеристику Австрії та Швейцарії.
18. Дайте країнознавчу характеристику Італії.
19. Дайте країнознавчу характеристику Бельгії та Нідерландів.
20. Чому, на Вашу думку, штаб-квартири багатьох міжнародних організацій (НАТО, ЄС) розташовані у країнах Бенілюксу?
21. Дайте країнознавчу характеристику якої-небудь мікро-держави Європи.
22. Дайте країнознавчу характеристику Іспанії.
23. Визначте роль Іспанії та Португалії під час Великих географічних відкриттів.
24. Дайте країнознавчу характеристику Португалії.
25. Дайте країнознавчу характеристику Швеції.
26. Розкрийте специфіку системи «скандинавського соціалізму».
27. Дайте країнознавчу характеристику Норвегії та Фінляндії.

28. Дайте країнознавчу характеристику Данії.
29. Визначте специфіку розвитку країн Балтії.
30. З'ясуйте специфіку регіону Західних Балкан.
31. Дайте країнознавчу характеристику Польщі.
32. Дайте країнознавчу характеристику Чехії та Словаччини.
33. Дайте країнознавчу характеристику Угорщини.
34. Дайте країнознавчу характеристику Греції. Чому Грецію ми називаємо колискою європейської цивілізації?
35. Дайте країнознавчу характеристику Болгарії та Румунії
36. Порівняйте країнознавчий портрет Словенії та Хорватії.
37. Порівняйте країнознавчий портрет Сербії та Албанії.
38. Розкрийте сутність проблеми Косово.
39. Розкрийте сутність поняття «пострадянський простір».
40. Чому Росію називають євразійською державою, найбільшою за територією країною світу?
41. Визначте основні зовнішньополітичні пріоритети Росії.
42. Дайте країнознавчу характеристику України.
43. Дайте країнознавчу характеристику Білорусі.
44. У чому полягає сутність придністровської проблеми?
45. З'ясуйте специфіку регіону Закавказзя. У чому полягає суть карабаської проблеми.
46. Розкрийте сутність проблеми Абхазії та Південної Осетії.
47. Дайте країнознавчу характеристику Казахстану.
48. Порівняйте країнознавчий портрет Узбекистану та Туркменістану.
49. Визначте основні регіони Азії, покажіть процес формування політичної карти Азії.
50. З'ясуйте чинники, які зумовили піднесення Китаю на початку ХХІ ст. Чому Китай є лідером серед т.зв. «висхідних держав»?
51. Розкрийте сутність тайванської проблеми.
52. Дайте країнознавчу характеристику Японії.
53. Дайте країнознавчу характеристику КНДР та Республіки Корея.
54. Охарактеризуйте проблему ядерного протистояння на Корейського півострові.
55. З'ясуйте специфіку Індокитаю як регіону.
56. Дайте країнознавчу характеристику Індонезії.
57. Чому Сінгапур називають «тигром» Південно-Східної Азії?
58. Дайте країнознавчу характеристику Філіппін.
59. Дайте країнознавчу характеристику Індії. У чому полягають особливості індійської цивілізації?
60. Розкрийте сутність та визначте етапи індо-пакистанського конфлікту.
61. З'ясуйте сутність етно-конфесійного конфлікту на о. Шрі-ланка.
62. Розкрийте сутність афганської проблеми на сучасному етапі.
63. Висвітліть специфіку регіону Близького та Середнього Сходу.
64. Дайте країнознавчу характеристику Ірану. Які наслідки мала ісламська революція в Ірані?
65. Дайте країнознавчу характеристику Туреччині.
66. Розкрийте суть етнічних та релігійних проблем на Кіпрі.
67. Висвітліть специфіку розвитку арабських монархій.
68. Покажіть суть і значення палестинської проблеми.
69. Розкрийте основні етапи історичного розвитку Ізраїлю.
70. Дайте характеристику природних умов і ресурсів африканського континенту.
71. Визначте основні регіони Африки. Поясніть відмінності між Північної та Суб-Сахарською Африкою.
72. Покажіть процес формування політичної карти Африки. Яку роль у ньому зіграли процеси деколонізації?
73. Дайте країнознавчу характеристику Єгипту.
74. Визначте вплив трайбалізму на політичний розвиток країн Суб-Сахарської Африки.

75. Дайте країнознавчу характеристику Нігерії.
76. Дайте країнознавчу характеристику Демократичній республіці Конго.
77. Дайте країнознавчу характеристику ПАР.
78. Поясніть цивілізаційні відмінності між Північною Америкою та ЛАКБ.
79. Як формувалася політична карта Америки? Визначте роль європейської колонізації Америки.
80. Доведіть чи спростуйте твердження: «США є найпотужнішою економікою сучасного світу».
81. Назвіть основні напрями зовнішньої політики США. Чи виправдовує США назву «всесвітнього поліцейського»?
82. Дайте країнознавчу характеристику Канади. Яке значення в житті країни має українська діаспора?
83. Дайте країнознавчу характеристику Мексики. Які цивілізації доколумбової Америки існували на території Мексики?
84. Проаналізуйте політичний устрій Куби. Дайте оцінку феномену Фіделя Кастро.
85. Розкрийте сутність та історію проблеми Панамського каналу.
86. Дайте характеристику поняттям «каудільїзм», «хунта», «герілья». Наведіть приклади з історії країн латинської Америки.
87. Дайте країнознавчу характеристику Бразилії.
88. Дайте країнознавчу характеристику Венесуелі. Покажіть успіхи та прорахунки «Боліваріанського проекту» Уго Чавеса.
89. Дайте країнознавчу характеристику Колумбії. Яке місце в житті цієї країни займає боротьба з наркобізнесом?
90. Дайте країнознавчу характеристику Австралії.

1.4. Модуль 4 «Зовнішня політика та дипломатія України»

Тема 1. Становлення України як суб'єкта міжнародних відносин та еволюція її зовнішньої політики і дипломатії.

Тема 2. Концептуально-теоретичні основи зовнішньої політики України.

Тема 3. Історія дипломатії України.

Тема 4. Система органів зовнішніх зносин України: структурний і функціональний вимір.

Тема 5. Безпековий чинник і дипломатія України. Відносини Україна-НАТО.

Тема 6. Національні інтереси України. Нормативно-правова база зовнішньої політики України.

Тема 7. Багатостороння дипломатія як інструмент досягнення зовнішньополітичних цілей України.

Тема 8. Українська дипломатія у добу глобалізації.

Тема 9. Енергетична дипломатія України у системі національних та регіональних інтересів.

Тема 10. Інтеграція до ЄС як пріоритетний напрямок української зовнішньополітичної стратегії.

Тема 11. Відносини України із країнами СНД.

Тема 12. Українсько-російські відносини: еволюція та сучасний стан.

Тема 13. Українсько-американське стратегічне партнерство.

Тема 14. Західний вектор зовнішньої політики України.

Тема 15. Відносини України із країнами Балтії.

Тема 16. Співробітництво України із державами Центрально-Східної Європи.

Тема 17. Кавказький регіон у зовнішній політиці та дипломатії України.

Тема 18. Співробітництво України із країнами Близького та Середнього Сходу.

Тема 19. Україна та країни АТР.

Тема 20. Латинська Америка та Африканський континент у зовнішньополітичній стратегії України.

Тема 21. Україна та країни Південної Азії.

Питання для підготовки з модулю 4

1. Концепції «багатовекторності» та «прагматизму» у зовнішньополітичній стратегії України.
2. Основні чинники формування національних інтересів України.
3. Цілі та завдання зовнішньополітичної діяльності України.
4. Основні напрями зовнішньої політики України.
5. Законодавство України у сфері зовнішньополітичної діяльності.
6. Система органів зовнішніх зносин України.
7. Питання делімітації кордонів у двосторонніх відносинах України із державами-сусідами.
8. Еволюція співробітництва України з Північноатлантичним альянсом.
9. Концепція «позаблоковості»: сучасні реалії України.
10. Дипломатія Центральної Ради.
11. Дипломатична діяльність УНР.
12. Українська дипломатія радянського періоду.
13. Діяльність України в ООН.
14. Участь України в операціях ООН із підтримання миру.
15. Еволюція співпраці Україна-СОТ.
16. Регіональні організації у багатосторонній дипломатії України.
17. Енергетична дипломатія України.
18. Нормативно-правова база та механізми співробітництва України з ЄС.
19. Агресія РФ щодо України: здобутки та прорахунки української дипломатії.
20. Відносини Україна РФ у економічній та енергетичній сферах.
21. Еволюція та сучасний стан українсько-американських відносин.
22. Українсько-польські відносини.
23. Відносини Україна Молдова. Участь України у врегулюванні Придністровського конфлікту.
24. Двостороння взаємодія України з провідними західноєвропейськими державами.
25. Українсько-канадське особливе партнерство.
26. Стратегічне партнерство України та Грузії. Позиція України щодо російсько-грузинської війни 2008 р.
27. Туреччина у зовнішньополітичній стратегії України.
28. Відносини України із країнами АТР.
29. Країни Перської затоки як об'єкти енергетичної дипломатії України.
30. Національні інтереси України у відносинах із країнами Латинської Америки та Африканського континенту.
31. Російсько-українська гібридна війна.
32. Питання морських кордонів України з Росією.

1.5. Модуль 5. «Теорія міжнародних відносин»

- Тема 1. Основні наукові школи та напрями теорії міжнародних відносин.
- Тема 2. Міжнародні відносини як суспільно-історичний феномен.
- Тема 3. Суб'єкти міжнародних відносин.
- Тема 4. Процес детермінації зовнішньополітичної поведінки суб'єктів міжнародних відносин.
- Тема 5. Механізм та процес прийняття зовнішньополітичного рішення.
- Тема 6. Проблема «сили» в теорії міжнародних відносин.
- Тема 7. Глобальна система міжнародних відносин.
- Тема 8. Співробітництво та інтеграція в міжнародних відносинах.
- Тема 9. Міжнародний конфлікт.
- Тема 10. Теоретичне осмислення сучасних проблем міжнародних відносин.

- Тема 11. Поняття дипломатії та дипломатичної служби.
- Тема 12. Державні органи зовнішніх зносин та дипломатична служба
- Тема 13. Встановлення дипломатичних відносин та відкриття дипломатичних представництв.
- Тема 14. Дипломатичне представництво: структура, персонал, функції. Дипломатичні привілеї та імунітети.
- Тема 15. Встановлення консульських відносин та відкриття консульських установ.
- Тема 16. Консульська установа: структура, персонал, функції. Консульські привілеї та імунітети.
- Тема 17. Спеціальні місії як форма дипломатії: різновиди, функції. Привілеї та імунітети.
- Тема 18. Практика багатосторонньої дипломатії: представництва при міжнародних організаціях, робота міжнародних конференцій та нарад.
- Тема 19. Історія дипломатичного протоколу та етикету.
- Тема 20. Елементи дипломатичного протоколу в історії України.
- Тема 21. Особливості та основні види дипломатичного спілкування.
- Тема 22. Переговори як засіб дипломатії. Теорія і практика проведення дипломатичних переговорів.
- Тема 23. Листування: види, особливості.
- Тема 24. Міжнародна ввічливість. Етикет Державної символіки.
- Тема 25. Візити на високому та найвищих рівнях. Особисті візити та бесіди дипломатів. Етикет телефонної розмови. Візитні картки.
- Тема 26. Форми та правила вітань, представлень.
- Тема 27. Національні особливості спілкування країн Європи, Латинської Америки, Азії, США, Канади.
- Тема 28. Ділове спілкування. Культура мовлення. Протокольне реагування на окремі події.
- Тема 29. Дипломатичні прийоми.
- Тема 30. Етикет дарування та прийняття подарунків. Зовнішній вигляд офіційної особи, дипломата, політика.

Питання для підготовки з модулю 5

1. Міжнародні відносини як предмет ТМВ. Понятійно-категоріальний апарат ТМВ.
2. Сутність, цілі та принципи міжнародної політики.
3. Взаємозв'язок зовнішньої і внутрішньої політики держави.
4. Закономірності і тенденції міжнародних відносин.
5. Міжнародні відносини в історії соціально-політичної думки.
6. Іdealізм в науці про міжнародні відносини.
7. Політичний реалізм в теорії міжнародних відносин.
8. Марксистське розуміння сутності міжнародних відносин.
9. Сучасні підходи в ТМВ.
10. Сутність системної теорії. Особливості системного підходу в аналізі міжнародних відносин.
11. Типи, структури і закони функціонування міжнародних систем.
12. Теорії міжнародних систем М.Каплана, С. Хоффмана, Р. Роузкранца.
13. Історичні етапи розвитку міжнародних систем.
14. Особливості формування сучасної системи міжнародних відносин.
15. Типи міжнародних акторів та їх ієрархія.
16. Сутність і роль держави як учасника міжнародних відносин.
17. Недержавні учасники міжнародних відносин.
18. Поняття цілей і засобів у міжнародних відносинах.
19. Основні компоненти зовнішньополітичної могутності міжнародного актора.

20. Роль сили в міжнародних відносинах. Збройне насилля і його форми.
21. Поняття національного інтересу.
22. Структура національного інтересу. Національні інтереси України.
23. Глобалізація і національний інтерес.
24. Поняття безпеки та основні теоретичні підходи до її вивчення.
25. Основні загрози міжнародній безпеці. Нові глобальні загрози.
26. Механізми підтримання міжнародної безпеки.
27. Історичні форми і особливості регулятивної ролі міжнародного права.
28. Основні принципи сучасного міжнародного права. Статут ООН.
29. Права людини і міжнародне гуманітарне право.
30. Мораль у міжнародних відносинах.
31. Роль міжнародних організацій в міжнародних відносинах.
32. Міжнародні економічні та фінансові організації.
33. Сутність поняття “дипломатія”.
34. Форми і методи дипломатії.
35. Функції дипломатії.
36. Особливості сучасної дипломатії.
37. Сутність і типологія міжнародних конфліктів.
38. Розвиток конфлікту: основні фази.
39. Особливості сучасних міжнародних конфліктів.
40. Проблеми розв'язання воєних конфліктів.
41. Поняття і типи міжнародного співробітництва.
42. Міжнародне співробітництво з позицій політичного реалізму та ліберальної парадигми.
43. Співробітництво та інтеграційні процеси.
44. Єврорегіони як специфічна форма міжнародного співробітництва.
45. Нова світова структура.
46. Україна в сучасній системі міжнародних відносин
47. Історичні етапи формування дипломатії.
48. Дипломатія Стародавньої Греції.
49. Дипломатія Стародавнього Риму.
50. Дипломатія України.
51. Визначення понять «консул», «консульська установа», «генеральний консул», «почесний консул» тощо.
52. Професійна підготовка дипломатичних кадрів в Україні.
53. Віденський конгрес 1815 р. та впорядкування правил дипломатичних відносин.
54. Роль зовнішньополітичного відомства в структурі державних органів України.
55. Встановлення дипломатичних відносин де-факто і де-юре.
56. Дипломатичні представництва: види, функції.
57. Керівники диппредставництв. Порядок їх акредитації.
58. Статус адміністративно-технічного і обслуговуючого персоналу диппредставництва.
59. Дипломатичні привілеї і імунітети, їх значення.
60. Прерогативи і протокольні функції дуаену дипломатичного корпусу.
61. Військові і відомчі аташе, їх функції.
62. Дипломатичні бесіди і контакти.
63. Зміст і основні форми дипломатичного листування.
64. Основні історичні етапи формування консульської служби.
65. Віденська конвенція про консульські відносини 1963 р.
66. Консульський статут 1976 р., двосторонні консульські конвенції, як договірно-правова база консульської служби України.
67. Консульська легалізація документів, її порядок і умови.
68. Привілеї і імунітети консульських закладів.
69. Класифікація спеціальних місій.
70. Привілеї та імунітети спеціальних місій.

71. Конвенція про спеціальні місії від 4 грудня 1969р. як міжнародно-правова основа дипломатії сучасних спеціальних місій.
72. Роль і значення інституту постійних представництв при міжнародних організаціях у сучасній дипломатичній службі.
73. Функції постійного представництва та засоби їх виконання.
74. Привілеї та імунітети постійних представництв при міжнародних організаціях.
75. Віденська конвенція про представництво держав у їхніх відносинах з міжнародними організаціями універсального характеру від 14 березня 1975 р.
76. Принципи дипломатичного протоколу.
77. Порівняльні характеристики дипломатичного протоколу різних країн (Франції, США, Великобританії, Японії, Німеччини).
78. Особисті візити та бесіди дипломатів.
79. Форми та правила вітань, представлень..
80. Візити на високому та найвищому рівнях.
81. Особливості підготовки візиту.
82. Протокол автомобільних поїздок глави держави.
83. Історичні корені церемоніальних традицій в Україні.
84. Протокол вручення вірчих і відкличних грамот.
85. Протокол дипломатичних прийомів.
86. Протокол покладання квітів (до національних святинь).
87. Протокол Державного прапора.
88. Протокол траурних церемоній.
89. Протокольні особливості переговорів з представниками різних країн.
90. Зовнішній вигляд офіційної особи, дипломата, політика.
91. Культура мови під час дипломатичного спілкування.
92. Протокол дипломатичних прийомів.
93. Значення дипломатичних прийомів в роботі зовнішньополітичного відомства, дипломатичної місії.
94. Класифікація дипломатичних прийомів.
95. Дипломатичний етикет дарування і прийняття подарунків.
96. Етикет візитної картки. Використання візитних карток.

II. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Вступні випробування охоплюють питання з нормативних фахових дисциплін, які передбачені навчальними планами освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії». Вступне випробування проводиться у вигляді письмового іспиту. Загальна тривалість іспиту 1 година.

III. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Екзаменаційне завдання містить 30 тестових питань, що охоплюють всі теми, наведені в тематичному змісті даної програми. Кожне тестове питання оцінюється у 6,66 бали. Таким чином, правильна відповідь на 30 запитань оцінюється у 200 балів:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
6,66	13,32	19,98	26,64	33,3	39,96	46,62	53,28	59,94	66,6
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
73,26	79,92	86,58	93,24	100	106,66	113,32	119,98	126,64	133,36
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
139,96	146,62	153,28	159,94	166,6	173,2	179,92	186,58	193,24	200

IV. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Історія міжнародних відносин

1. Беловолов Ю.Г. История дипломатии. Донецк, 2004.
2. Григор'єва Т. Історія дипломатії: від давнини до кінця XVIII ст. Київ, 2015.
3. Дипломатический словарь. В 3 томах. Москва: Политиздат, 1961; 1971; 1984.
4. Зінченко А.Л. Історія дипломатії: від давнини до початку нового часу. Київ: 2002.
5. История дипломатии. Т. 1 / Под ред. В.П. Потемкина. Москва, 1941.
6. История дипломатии / изд. 2-е, перер. и допол., Под ред. В.А. Зорина и др. Москва: Полит. литература, 1959. Т. 1.
7. История дипломатии. Т. 1. Москва, 1974.
8. История дипломатии / [сост.: А. Лактионов]. Москва: АСТ, 2005. 943 с.: ил., карт., портр.
9. История международных отношений. В 3 т. Т. 1: От Вестфальского мира до окончания Первой мировой войны / Под ред. А.В. Торкунова, М.М. Наринского. Москва: Аспект-Пресс, 2014.
10. Історія міжнародних відносин. Частина II (1789-1918 рр.): Збірник документів. Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2010.
11. Нариси з історії дипломатії України / О.І. Галенко, Є.Є.Камінський, М.В.Кірсенко та ін. / Під ред. В.М. Смолія. Київ, 2001.
12. Овсій І.О. Зовнішня політика України (від давніх часів до 1944 року). Київ: Либідь, 1999.
13. Хрестоматия по истории международных отношений XIX – начала XX вв. М., 2010.
14. Bain William (editor). Medieval Foundations of International Relations. Routledge, 2016.

Міжнародні відносини та світова політика

1. Андросова Т.В. Міжнародні організації: Навч. посіб. – Харків: Штрих, 2003
2. Андросова Т.В. Міжнародні організації: навчальний посібник у структурно-логічних схемах. – Х.: ХДУХТ, 2009
3. Богатуров А.Д. и др. Системная история международных отношений. Т.2. События 1945-2003 гг. – М.: Культурная революция, 2006.
4. Гаджиев К.С. Геополитика. – М.: Международные отношения, 1998.
5. Гайдуков Л.Ф., Кремень В.Г., Губерський Л.В. та ін. Міжнародні відносини і зовнішня політика. – К.: «Либідь», 2001.
6. История дипломатии. Т.III – V. – М., 1965-1979.
7. Капустин А.Я. Международные организации в глобализирующемся мире. – Москва: Российский университет дружбы народов, 2010
8. Копійка В. Європейський Союз: історія і засади функціонування. –К., 2012
9. Кортунов С.В. Світова політика в умовах кризи, 2010
10. Лебедева М.М. Мировая политика: учебник для вузов. – М.: Аспект Пресс, 2007.
11. Ломагин Н.А. Международные организации: Теория и практика деятельности: Учеб.пособие. – СПб, 1999.
12. Мадіссон В.В., Шахов В.А. Політологія міжнародних відносин. – К.: Либідь, 1997.
13. Мартиненко А.К., Мартиненко Б.А. Міжнародні відносини 1945-1975 рр.: Навчальний посібник. – К.: Ліра-К, 2007.
14. Міжнародні відносини і зовнішня політика (1945 – 70-і рр.) / Манжола В.А., Білоусов М.М., Гайдуков Л.Ф.). – К.: Либідь, 1999.
15. Міжнародні відносини і світова політика. – К.: ВПП “Київський університет”, 2010.
16. Міжнародні організації: Навч. посібник /За ред. Козака Ю.Г., Ковалевського В.В., Кутайні З. – К.: Центр учбової літератури, 2007
17. Міжнародні організації: Навч. посібник/За ред. Козака Ю.Г., Ковалевського В.В., Логвінової Н.С. – К.: Центр навчальної літератури, 2009

- Міжнародні організації. Навчальний посібник. За ред. В.М.Матвієнко. – К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2005
18. Мокій А. І., Яхно Т. П., Бабець І. Г. Міжнародні організації. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2011
  19. Мокій А.І., Яхно Т.П., Бабець І.Г. Міжнародні організації: Навч. посібник – К., 2011
  20. Основные сведения об Организации Объединенных Наций. – Нью-Йорк, 2000
  21. Павлов Ю.М. Мировая политика и международная экономика. М., 1998.
  22. Спеціалізовані установи системи ООН. За ред. В.С.Бруза. – Київ: Либідь, 1995
  23. Спеціалізовані установи системи ООН. За ред. В.С.Бруза. – Київ:Либідь, 1995
  24. Торкунов А., Мальгин А. Современные международные отношения. – Учебное пособие. – М.: Аспект Пресс, 2012. – 688 с.
  25. Українська дипломатична енциклопедія у 2-х т. Т. 1-2. – К.: Знання України, 2004.
  26. Федоров В.Н. Организация Объединенных Наций, другие международные организации и их роль в XXI веке. – М. : Логос, 2005
  27. Циганкова Т.М., Гордєєва Т.Ф. Міжнародні організації. – Навчальний посібник. – К.: Видавництво КНЕУ, 2001
  28. Шергін С.В. Політологія міжнародних відносин. – К., 2013

Країнознавство

1. Головченко В. І. Регіоназнавство: Азія, Африка й Латинська Америка : навч. посіб. Київ : Дипломатична академія України при МЗС України, 2013. 352 с.
2. Дахно І. І., Тимофієв С. М. Країни світу : Енциклопедичний довідник. Київ : МАПА, 2007. 608 с.
3. Дубович І. А. Країнознавчий словник-довідник. Київ : Знання, 2008. 839 с.
4. Країнознавство : підручник / за ред. М. С. Дорошка; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Знання, 2012. 439 с.
5. Ігнат'єв П. М. Країнознавство. Країни Азії: Навч. посіб. Чернівці : Книги-XXI, 2006. 423 с.
6. Космина В. Г. Міжнародно-політичні регіони: історико-цивілізаційні витоки : Навчальний посібник. Київ : ДАУ, 2017. 144 с.
7. Країнознавство. Країни пострадянського простору, Європи і Північної Америки: навч. посіб. / [М.С. Дорошко та ін.]; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Київський університет, 2012. 335 с.
8. Країнознавство : теорія та практика. Підручник / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк, Ю. С. Занько, Н. М. Ганич. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 528 с.
9. Масляк П. О. Країнознавство : Підручник. Київ : Знання, 2008. 292 с.
10. Регіоназнавство : підручник / М. С. Дорошко, П. М. Ігнат'єв, Б. О. Черкас та ін.; [за ред. М.С. Дорошка]. Київ : Вид-во «Укрбланковидав», 2017. 492 с.
11. Теоретичні основи країнознавства : підручник / Н. В. Антонюк, М. П. Мальська, Ю. С. Занько, Н. М. Ганич. Київ : Знання, 2011. 326 с.
12. Турчин Я. Б., Дорош Л. О., Горбач О. Н. Країнознавство : довідник. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2012. 276 с.
13. Турчин Я. Б., Дорош Л. О., Горбач О. Н. Країнознавство : навчальний посібник. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2012. 276 с.
14. Український дипломатичний словник / за ред. М. З. Мальського, Ю. М. Мороза. Київ : Знання, 2014. 814 с.

Зовнішня політика та дипломатія України

1. Азійський напрям зовнішньої політики України: проблеми і перспективи. Аналітичні оцінки: монографія / за ред. В.О. Шведа. – К.: НІСД, 2008. – 221 с.

2. Аналітична доповідь до щорічного послання президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2015 році» / ред. кол. В. П. Горбулін. – Київ : НІСД, 2015. – 684 с.
3. Борисова О. В. Зовнішня політика України: навч. посіб. / О. В. Борисова. – Луганськ: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2010. – 317 с.
4. Васильєва-Чекаленко Л.Д. Україна в міжнародних відносинах (1944-1996 рр.): Навч. посібник. - К.: Освіта, 1998. – 234 с.
5. Гальчинський А. Україна на перехресті геополітичних інтересів - К.: Знання України, 2002. -180 с.
6. Губський Б.В. Євроатлантична інтеграція України. - К.: Логос, 2003.
7. Енергетична дипломатія: світові приклади для України. – Міжнародний фонд «Відродження», 2014. – 26 с.
8. Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» (1.07.2010 р.).
9. Закон України «Про основи національної безпеки України» (19 червня 2003 р.)
10. Указ Президента України «Про стратегію національної безпеки України» (12 лютого 2007 р.)
11. Указ Президента України «Про стратегію національної безпеки України» 26 травня 2015 р.).
12. Зленко А. М. Дипломатія і політика. Україна в процесі динамічних геополітичних змін / А. М. Зленко. – Х.: Фоліо, 2003. – 559 с.
13. Зовнішня політика України – 2011. Стратегічні оцінки, прогнози та пріоритети : щорічник / за ред. Г. М. Перепелиці. – К.: Стилос, 2012. – 382 с.
14. Зовнішня політика України – 2012: стратег. оцінки, прогнози та пріоритети : щорічник / за ред. Г. М. Перепелиці. – К.: Стилос, 2013. – 303 с.
15. Зовнішня політика України в умовах глобалізації. – К.: Генеза, 2004. – 616 с.
16. Зовнішня політика України: здобутки і проблеми / Нац. центр. з питань євроатлантичної інтеграції України. – К.: Знання, 2007. – 23 с.
17. Кучик О. С. Зовнішня політика України: навч. посіб. / О. С. Кучик, О. А. Заяць; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, Фак. міжнар. відносин. – К.: Знання, 2010. – 572 с.
18. Мікула Н. А. Транскордонне співробітництво України в контексті євроінтеграції: монографія / Н. А. Мікула, В. В. Засадко. – Київ: НІСД, 2014. – 316 с.
19. Нариси з історії дипломатії України. – К.: Альтернативи, 2001. – 736 с.
20. Постанова Верховної Ради України «Основні напрями зовнішньої політики України» (2 липня 1993 р.).
21. Табачник Д. В. Українська дипломатія: нариси історії (1917–1990 рр.): навчальний посібник для вузів / Д. В. Табачник. – К.: Либідь, 2006. – 768 с.
22. Україна в міжнародних організаціях: навч. посібник / Ю. І. Макар та ін. – Чернівці: Прут, 2008. – 870 с.
23. Україна на шляху до Європи / Упоряд. В. І. Шкляр, А. В. Юричко. – К.: Етнос, 2006. – 494 с.
24. Український дипломатичний словник / за ред. М. З. Мальського, Ю. М. Мороза. – К.: Знання, 2011. – 495 с.
25. Чекаленко Л. Д. Зовнішня політика України: підручник / Л. Д. Чекаленко; Дипломатична акад. України при МЗС України. – К.: Кондор, 2011. – 289 с.

Теорія міжнародних відносин

1. Асиметрія міжнародних відносин [Текст] / За ред. Г.М. Перепелиці, О.М. Субтельного. - К., 2005.
2. Гуменюк Б.І. Основи дипломатичної та консульської служби. - К, 1998.

3. Гуменюк Б.І., Щерба О.В. Сучасна дипломатична служб. - К., 2001.
4. Зонова Т.В. Современная модель дипломатии: истоки становления и перспективы развития. - М., 2003.
5. Калашник Г.М. Вступ до дипломатичного протоколу та ділового етикету: Навч. посібник. – К.: Знання, 2007.
6. Коваленко, А.О. Політичний аналіз і прогнозування [Текст]. - К., 2002.
7. Коппель, О.А., Пархомчук О.С. Міжнародні системи та глобальний розвиток [Текст] / О.А. Коппель, О.С. Пархомчук. - К.: Либідь, 2004.
8. Мальський М.З., Мацяк М.М. Теорія міжнародних відносин - К.: Знання, 2011.
9. Міжнародні відносини і зовнішня політика, 1945 - 1979 рр. [Текст] / За ред. В.А. Манжолі. - К.: Либідь, 1999.
10. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1970 - 2000 рр.) [Текст] / За ред. В.С. Бруз, В.М. Матвієнко та ін. - К.: Либідь, 2001.
11. Основи теорії міжнародних відносин: Навчальний посібник / Л.О. Дорош, М.В. Здоровега, О.Я. Івасечко, У.В. Ільницька, О.В. Кукарцев, Ю.Р. Лемко, Ю.Я. Тишкун, Я.Б. Турчин. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2015.
12. Основы теории международных отношений [Текст] / Под ред. В.И. Антюхин-Московченко, Н.А. Злобина, М.А. Хрусталева. - М., 1980.
13. Попов В.И. Современная дипломатия: теория и практика. - М., 2000.
14. Сагайдак О.П. Дипломатичний протокол та етикет: Навч. посібник. – К.: Знання, 2006.
15. Сардачук П.Д., Кулик О.П. Дипломатичне представництво: організація і форми роботи.- К., 2001.
16. Системный подход: анализ и прогнозирование международных отношений [Текст]: Сб.трудов. - М., 1991.
17. Современные международные отношения и мировая политика [Текст]: Учебник для вузов / [А.В. Торкунов, И.Г. Тюлин, А.Ю. Мельвиль и др.]; Отв. ред. А.В. Торкунов. - М.: Просвещение, 2004.
18. Теория международных отношений. Хрестоматия [Текст] / Под ред. П.А. Цыганкова. - М., 2002.
19. Теорія міжнародних відносин. Міжнародні відносини та світова політика: Навчальний посібник / М.П. Требін, Л.М. Герасіна, В.Л. Погрібна та інші; за редакцією М.П. Требіна. – К.: Право, 2016.
20. Троян С.С. Вступ до теорії міжнародних відносин: Навч. посібник. - К. Наук.-метод. центр вищ. освіти. - К., 2000.
21. Цыганков, П.А. Теория международных отношений [Текст] / П.А. Цыганков. - М., 2002.
22. Шепелев М.А. Теорія міжнародних відносин. - К.: Вища школа, 2004.
23. Шинкаренко Т.І. Дипломатичний протокол та етикет: Навч. посібник. – К.:КНУТШ, 2007.

Програма розглянута на засіданні фахової комісії для вступу на здобуття ступеня магістра (протокол № 1 від «24» лютого 2020 року).

Програма розглянута та затверджена на засіданні приймальної комісії університету (протокол № 5 від «26» лютого 2020 року).

Відповідальний секретар
приймальної комісії

А.О. Алексеева